

בלמ"ס

פסיכופתולוגיה

והמפגש עם עולם התעסוקה

נייד ליצירת קשר: 052-3873774

שם המנחה: ד"ר מילי אולינובר

שנת לימוד: ג'-ד'

אוכלוסייה: מיון והערכה

תנאים לרישום לקורס: הקורס מיועד לפסיכולוגים במערך מדעי ההתנהגות של צה"ל במסגרת הכשרתם כמתמחים בתחום הפסיכולוגיה התעסוקתית, בשנים ג'-ד' של תוכניות ההכשרות של המכללה למדעי ההתנהגות של צה"ל ולפסיכולוגים במילואים.

מטרת הקורס

מטרת על: מטרת הקורס הינה להקנות לסטודנטים ידע והבנה בסיסיים בפסיכולוגיה אב-נורמלית ובהתמודדות עם הפרעות נפשיות שונות בעולם התעסוקתי בכלל ובארגוני חירום בפרט, צה"ל כדוגמה. מטרות ביניים:

1. לזהות זיהוי ראשוני של תסמינים של הפרעות נפשיות שונות.
2. לספק מענים ראשוניים ולהפנות לגורמי טיפול מתאימים במידת הצורך ברמה הפרטנית והמערכתית.
3. להכיר את ביטויים של התסמינים של ההפרעות השונות במערך ארגון חירום בכלל ובצה"ל בפרט בהתייחס למאפייני הארגון ולמאפייני האוכלוסייה המשרתת בו.

תיאור הקורס

הקורס יעסוק בהיכרות עם מגוון הפרעות נפשיות שונות בהן ניתן להיתקל במסגרת עולם התעסוקה ואופן הביטוי בארגוני חירום ובצה"ל בפרט, תוך התייחסות למאפיינים הייחודיים של הארגון ושל המשרתים בו. יוצגו קריטריונים להגדרת בריאות וחולי, בצד עקרונות סיווג ואבחון. עבור כל הפרעה יוצגו מודלים שונים המסבירים את דרכי התפתחות הפרעות הנפשיות ואת הסיבות להן, דרכי זיהוי, גישות טיפוליות, והיבטים של תפקוד

בלמ"ס

בארגון החירום של אנשים המתמודדים עם הפרעה, תוך התייחסות לדרכים בהן כל הפרעה מקדמת את התפקוד או מקשה עליו.
הקורס ייכלל לימוד תאורטי והרצאות של פסיכולוגים מומחים בתחומי הפסיכופתולוגיות השונות. תשולב גם קריאת ספרות תיאורטית ומחקרית על מנת להעמיק את ההבנה, האיתור והמענה.

תוכנית הקורס (ייתכנו שינויים בסדר המפגשים)

מס' מפגש	נושא המפגש
1	מבוא- הגדרת פסיכופתולוגיה ומה מבחין בינה לבין נורמלי
2	הפרעה פוסט טראומטית
3	הפרעות מצב רוח
4	הפרעות קוגניטיביות וקשב
5	הפרעות פסיכוסומטיות
6	הפרעות חרדה
7	הפרעות אישיות
8	סיכום

מטלות הקורס

בסיום הקורס יהיה על הסטודנטים להגיש עבודה שתשקף את הבנתם אודות ההפרעות הנפשיות שנלמדו. פירוט יימסר לקראת סיום הקורס.

דרישות הקורס

נוכחות במפגשים, קריאת החומר הרלוונטי והגשת מטלת הסיום.

בלמ"ס

רשימת מקורות קריאה

אליצור, א. טיאנו, ש. מוניץ, ח. ונוימן, מ. (1997) פרקים נבחרים בפסיכיאטריה, אוניברסיטת ת"א, הוצאת

פפירוס

קרסון, ר. בוצ'ר ג ומיניקה, ס. (1998): פסיכופתולוגיה והחיים המודרניים, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה;

ת"א.

APA. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5 ed.). Arlington, VA:

American Psychiatric Association.

World Health Organization (1993). The ICD-10 classification of mental and behavioural disorders. Geneva : World Health Organization.

מאמרים ספציפיים

הפרעת פאניקה

Roy-Byrne, P. P., Craske, M. G., & Stein, M. B. (2006). Panic disorder. *The Lancet*, 368(9540), 1023-1032.

PTSD

Resick, P. A., Bovin, M. J., Calloway, A. L., Dick, A. M., King, M. W., Mitchell, K. S., ... & Wolf, E. J. (2012). A critical evaluation of the complex PTSD literature: Implications for DSM-5. *Journal of traumatic stress*, 25(3), 241-251.

הפרעות מצב רוח

Maj, M. (2011). When does depression become a mental disorder?. *The British Journal of Psychiatry*, 199(2), 85-86.

בלמ"ס

Reddy, M. S. (2010). Depression: the disorder and the burden. *Indian journal of psychological medicine, 32*(1), 1-2.

Grande, I., Berk, M., Birmaher, B., & Vieta, E. (2016). Bipolar disorder. *The Lancet, 387*(10027), 1561-1572.

הפרעות נוירוקוגניטיביות

מנור, א. וטיאנו, ש. (2005). לחיות עם הפרעת קשב וריכוז ADHD. הוצאת דיונון

Olinover, M., Gidron, M., Yarmolovsky, J., & Geva, R. (2021). Strategies for Improving Decision Making of Leaders with Adhd and without Adhd in Combat Military Context. *The Leadership Quarterly, 101575*. doi: <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2021.101575>

הפרעות פסיכוסומטיות

Nisar, H., & Srivastava, R. (2018). Fundamental concept of psychosomatic disorders: a review. *International Journal of Contemporary Medicine Surgery and Radiology, 3*(1), 12-18.

הפרעת אישיות גבולית

Leichsenring, F., Leibing, E., Kruse, J., New, A. S., & Leweke, F. (2011). Borderline personality disorder. *The Lancet, 377*(9759), 74-84.

הפרעת אישיות נרקיסיסטית

Ronningstam, E. (2009). Narcissistic personality disorder: Facing DSM-V. *Psychiatric annals, 39*(3).

הפרעות נפשיות והעולם התעסוקתי

בלמ"ס

Valverde-Bolivar, E., Simonelli-Muñoz, A. J., Rivera-Caravaca, J. M., Gallego-Gómez, J. I., Rodríguez González-Moro, M. T., & García-Arenas, J. J. (2022, March). Occupational Therapy in Severe Mental Disorder—A Self-Controlled Quasi-Experimental Study. In *Healthcare* (Vol. 10, No. 3, p. 493). MDPI.

על המנחה/ים

ד"ר מילי אולינובר, פסיכולוגית חינוכית ותעסוקתית מומחית מדריכה ומנחת קבוצות מוסמכת. אזרחית עובדת צה"ל במדור מבדקי קצונה ובעלת קליניקה פרטית לאבחון פסיכודיאגנוסטי וטיפול בילדים, במתבגרים, במבוגרים צעירים והדרכת הורים.